

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével
szemben,
hová az előfizetések és a
lap szétküldésére vonatkozó
főlszólások intézendők.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal, vesz föl.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

A közjogi alap veszélyben.

Pécs, 1898. augusztus 9.

A hatvanhetes kiegyezés alaptörvénye minden félremagyarázást kizáró módon megállapította, hogy a gazdasági ügyekben való közösség nem következik a pragmatika szankcióból, azért a birodalom két állama, melyeknek közjogi különállása a törvényben ismételt hangsúlyozva van, nincsen kötelezve ezt a közösséget fentartani, az tisztán célszerűségi kérdés, a különválás joga tehát mindakét fél részére biztosítva lett, ha azt gyakorolni akár melyik célszerűnek találja.

Valahányszor tehát a gazdasági szövetség megújításáról eddig szó volt, mindig csak az volt a kérdés, vajjon a vámterületnek és a jegybanknak közössége s a fogyasztási adók egyöntetű kezelése gazdaságilag célszerű-e, de közjogi kérdésekkel soha sem bonyolították össze a dolgot; persze mert a gazdasági célszerűség kérdésére a meghamisított nemzeti akarat segítségével egybeállított magyar képviselőház mindig igenlő feleletet adott.

Most azonban, hogy erre a kérdésre az osztrák alkotmányos képviselőlet feleletet adni egyáltalán nem akar s így a gazdasági különválás magából a szentesített törvényből következik, egyszerre előtérbe tolják a közjogi kérdéseket s a törvényvel ellentétesen azt vitatják, hogy a gazdasági

közösségnek ép oly felbonthatatlannak kell lennie, mint a hadsereg, a külképviselet s az ezekre vonatkozó pénzügy közösségének.

A bécsi irányadó körök idevágó nézeteinek ad kifejezést a „Neue Freie Presse“, a mikor kijelenti, hogy a vámközösség, a közös bank, a fogyasztási adók egyöntetűsége *nem csupán gazdasági, hanem nagy mértékben politikai ügyeknek tűnnek fel és nemcsak az osztrák, nemcsak a magyar, hanem az »összmonarchia« sorsa áll végtelen válság előtt.*

Nos hát most kibujik a szög a zsákból s osztrák részről nyer beigazolást az az igazság, melyet a közjogi ellenzék három évtizeden keresztül hangoztatott, hogy t. i. az egész hatvanhetes kiegyezés nem volt őszinte, mert Magyarországnak abban hangoztatott állami önállását az osztrákok soha sem vették komolyan, az egységes államot képező „összbirodalom“ eszméjét soha el nem ejtették s azért a külön magyar államiság érvényesülésébe soha sem fogják beleegyezésüket adni, bármennyire benne legyen is az a törvényben. De nem volt őszinte a kiegyezés magyar részről sem, mert különben ismerve az osztrák és magyar gazdasági érdekek különbözőségét, nem mondhatták volna, hogy ezeknek közösségbe foglalása ránk nézve célszerű. Ennek a kijelentésnek a megtételére csak az kényszerítette őket, mert tudták, hogy Magyarországnak önállóságot még a gazda-

sági téren sem fognak engedélyezni Bécsben, ha az még oly célszerű lenne is ránk nézve.

De lássuk csak, hogyan okolja meg a „Neue Freie Presse“ azt az állítását, hogy a gazdasági közösség politikai kérdés. A vámközösség megszüntetése — ugymond — a külügyekbe is súlyosan belevág, mert mihelyt a két államnak külön-külön érdekei vannak harmadik államokkal szemben, azonnal ellentétes érdekei is lehetnek mind egyiknek. Melyik érdeket képviselje most már a külügyminiszter? Nem következik-e be ebből csakhamar a külügyi kormányzás szétválasztásának szüksége? A gazdasági alap megrendítésével a pragmatikus alap megrendülése is együtt jár s még az egységes és közös hadsereg fentartásának lehetősége is kétségessé válik.

Ez az egész okoskodás megint csak a közjogi ellenzék álláspontját igazolja. Mert annyi kétségtelen, hogy önálló államiság — a mit pedig nemcsak a hatvanhetes törvény, de korábbi törvények is biztosítottak Magyarországnak a papiroson — önálló külképviselet, önálló hadsereg nélkül képtelenség s azért ha valamely ország bármely irányban is mint állam érvényesülni akar, meg kell szereznie az államiság alapfeltételeit, a képviselőletéről és véderejéről való szabad rendelkezést.

Hát annyira korlátolt felfogásuak volnának azok a bécsi urak, hogy azt hig-

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

A kis selyemkendő románca.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

Rády Sándor megunta a főváros nyári, tikkasztó forróságát. Dolga nem volt valami különös, idegizgató szórakozást a főváros nyáron nem igen nyújt. Rády Sándor is elbátározta, hogy elhagyja a fővárost s valahol a vidéken keres üdülést. Jól fog esni az ő fáradt, elpettyhűt idegeinek egy kis friss falusi levegő.

Szinte kéjelgett már a gondolatára is annak, hogy mily kellemes sétákat fog tenni az ózondús hegyekben. Mintha már előre hallotta volna az aratók vidám danáját, s úgy érezte, hogy tüdeje már eleve tágul az üde szénailattól.

Csak azt nem tudta még, hogy tulajdonképpen hova menjen. Kutatott, keresett ismerősei közt, míg végre talált egy embert, kinél már régen volt s kihez gyerekkori barátság fűzi. Rögtön irt is neki. S mikor néhány nap múlva megjött a válasz, Rády rögtön csomagolt s az első vonattal utnak indult.

Már jól bealkonyodott, mikor céljához ért. Barátja várta kocsival. De Rády a kocsit elküldette s gyalog indultak a faluba. A hold halavány fényénél messze el lehetett látni. Rády valami szokatlan meghatottságot érzett.

Tekintetét hosszasan pihentette a letarolt mezőkön, hol a gabona keresztbe rakva állott. Olyan volt ez, mint egy felállított hadsereg.

Néha egy-egy elkésett munkás haladt el mellettük barátságosan köszöntve. Rády sokáig nézett utána s mikor látta annak az egyszerű embernek gondtalan, egészséges arcát, rugalmas lépéseit, valami irigység felét érzett lelkében.

Majd a rejtelmesen susogó nyári szellő elkapta a falu kis harangjának csengő szavát, s odaröpítette Rády Sándorhoz. Rády mintegy önkénytelenül nyult kalapja után. Levette s oly jól esett neki, hogy a hűvös szellő végigcsokolja arcát, homlokát . . .

Erős vágyódás kelt szívében. Ugy óhajtott a csendet, a nyugalmat. Ugy érezte, hogy neki már elég volt a fővárosi élet a maga élvezeteivel, szórakozásaival. Szinte mosolygott, ha fővárosi életére gondolt. És mikor az a sok szép asszony, meg leány jutott eszébe, kiknek oly nagy hévvel udvarolgatott, akkor mintegy szégyenkezett saját maga előtt. És valami erős, határozott vágy ébredt lelkében olyan egyszerű, falusias ismerettség után, a hol a leány olyan bájosan egyszerű, naiv, s oly számítás nélkül szerető.

És Rády Sándor erősen hitte, hogy az ilyen leányt ő is tudná szeretni.

II.

Rády Sándor már kibontakozott az első benyomások hatása alól. Megismerkedett a

falu intelligenciájával, kik között nem egy csinos leányzó akadt. Különösen egy bájos fiatal leány tetszett meg neki.

Mikor ezt meglátta, egyszerre felébredt benne a pesti aszfaltbetyár. Hódítani akart minden áron, mi különben nem is volt nehéz.

A leánynak imponált Rády előkelő, elegáns alakja. Rády értett hozzá, mint kelljen az érdeklődést fokoznia.

Egész tüzzel udvarolt a leánynak. És mikor barátjától megtudta, hogy a falubéli segédjegyző is gyöngéd érzelmekkel viseltetik a leány iránt, csak annál nagyobb kedvet érzett ehhez a kitűnő hecchez, — mint ő mondta.

A segédjegyző észrevette, hogy Rády mily tüzzel udvarol a leánynak. De hát ő olyan egyszerű falusi ember lévén, nem mert szólni a gavallér ifjunak. Csak ugy magában emésztődött mikor látta, hogy a leány szívesen fogadja Rády udvarlását.

Vigasztalta magát azzal, hogy majd másként lesz minden, ha Rády távozik. Akkor újra elfoglalja régi helyét a leány oldala mellett.

Pedig hát nem ugy esett . . .

Még csak pár napja volt Rádynak hátra távozása előtt. Epen azért nagyobb mérvű összejövetelet tartottak a falusi kaszinó kertjében.

Igen vigan voltak. Rády különösen jól érezte magát a kis Giza társaságában s végtelenül tetszett neki, mikor látta, hogy a segédjegyző mily kétségbeesett lemondással nézi

jék, mikép csak a gazdasági különválás idézhet fel gazdasági érdekellentétet Ausztria és Magyarország között? Hisz a dolog természetéből következik, hogy egy iparos és egy földmivelő ország, egy gazdaságilag előrehaladott s egy fejlődésében századok mulasztásai és viszontagságai által visszavetett állam gazdasági érdekei nem lehetnek azonosak. Hát ezeket az Ausztria érdekeitől tényleg eltérő érdekeiket eddig ki képviselte harmadik államokkal szemben? Soha senki és sehol, mert a külföldön a közös külügyminiszter mindig csak az osztrák érdekeket tartotta szem előtt még a gazdasági téren is.

Persze hogy a gazdasági különválás esetén Magyarország gazdasági érdekeinek harmadik államokkal szemben külön képviseletet kell teremteni, de ez nem jelenti a pragmatikus közjogi alap megrendülését, mert hisz a gazdasági ügyek nem képeznek pragmatikus közös ügyeket. A tényleg létező pragmatikus közjogi alap csak a birodalom védelmi politikájának közös képviseletét igényli, de a külön gazdasági érdekeket nagyon szépen s a szentesített törvény teljes respektálásával képviselheti a külön kereskedelemügyi miniszter harmadik államokkal szemben, ahol Magyarország ép úgy, mint Ausztria, tarthat fenn külön kereskedelmi ügyvivőseket a nélkül, hogy ez a mostani pragmatikus közjogi viszonyt szabályozó hatvanhetes törvénybe ütköznék.

Csak egy dolog lenne, a mi a törvényben biztosított különválási jog érvényesítése folytán megrendülne, s ez az öszbirodalmi eszmébe vetett hit, mert ha Magyarországnak a külön államisághoz való joga tényleg csak annyira is érvényesülhetne, a mennyire ezt a hatvanhetes törvény megengedi és biztosítja, akkor lehetetlen, hogy a külföld is tudomást ne szerezzen róla, mikép Magyarország nem egyszerű provinciája a Habsburgok „összbiro-

dalmának“, hanem külön organikus léttel bíró önálló állam.

S ha egyszer átment az európai köztudatba, hogy Magyarország nem „Reichshälfte“, hanem Ausztriával közös uralkodó jogara alatt élő s vele csak állandó véd- és dac-szövetségre szövetkezett, de bele nem olvadt állam: akkor a Gesamtmonarchie lovagjai muzeumba rakhatják rozsdás fegyverzetüket, azzal tévutra többé nem fognak senkit sem vinni.

Ezért mondja a „Neue Freie Presse“ Magyarország gazdasági különválását monstruózus eszmének, mely a monarchia szétbomlására vezet. Pedig hát ez a „monstruózus“ eszme benne van a király által szentesített törvényben s csak a régi öszbirodalmi eszme kisértő szelleme tűnik el a megsemmisülés örvényébe, ha az a másik eszme a valóságban is életre kelne.

Hirek.

Pécs, 1898. aug. 9.

A férfidivat.

A walesi herceg, a férfidivat királya még súlyos balesete előtt gondoskodott arról, hogy az utolsó nyári hónapok ne muljanak el divatfordulás nélkül. Áldják is azért a gondosságért a londoni és párisi szabók. A változás alig észrevehető; csak akkor ötlük szembe, ha egymás mellett látjuk a divatosat és a divatját mult férfiviseletet.

A nyár elején még a sávós szövetekből való öltözet volt a divatos reggeli sétákra és elegánsnak azt tartották, ha a mellény és a kabát nem ugyanolyan színű kelméből áll az egész öltözet s különösen divatos a kicsiny, alig látható kockás szürke, vagy világos barna angol gyapju kelme. Tengeri fürdőkőről számüzte a divatkirály a mellény helyett eddig viselt vászon, selyem vagy bőrovetek; aki számot tart az elegáns jelzöre, az sötét-kék, könnyű angol gyapjukelméből készített a rövid kabátját, a nadrágja fehér flanelből való, a mellény vagy ugyanilyen, vagy pedig olyan színű és kelméjű, mint a kabát. Nem

III.

Rády bucsuzott. A segédjegyzőhöz is beszólt. Érezte, hogy ennyivel mégis tartozik neki. A segédjegyző egész udvariasan fogadta. Csak mikor Rády távozni készült, akkor esett ki udvarias szerepéből.

Izgatottan keresett valamit s remegő, bátortalan hangon szóló vendégehez.

— Bocsánat uram. Még egy percre kérem maradjon.

— Ime itt van elvesztett selyemkendője. Ne kérdezze, hogy került hozzám. Nem én találtam, csak arra kérem, mondja meg, ez az ön által keresett kendő?

Rády mosolyogva fogta kezébe a kis selyemkendőt.

— Igen uram, ez az — és zsebébe dugta a kendőt.

De a segédjegyző félve kérte vissza.

— Ha meg nem sértem uram, legyen szives, adja vissza nekem e kendőt.

Rády visszaadta.

— Ha annyira tetszik önnek e kis kendő, ime tessék.

Ezzel eltávozott s azóta nem is látta többé sem a segédjegyzőt, sem a szép kis Gizát. Elfelelte őket, mint annyi mást már életében.

Tán nem is gondolt volna rájuk sohasem, ha egyszer csak egy kis csomagot nem kap.

Fölbontotta s mit talált benne? A kis selyemkendő volt. Mellette egy levél. Kíváncsian futotta át a szép szabályos sorokat.

chik a más-más színű nadrág, mellény és kabát.

Nyarálóhelyeken ebédhez fekete smokingot ölt az elegáns féfi, a gallér és a hajtóka fekete selyem. A nadrágon megint divatos a széles selyem sáv két oldalt. A mellény mélyen kivágott s ugyancsak fekete. Ünnepiesebb társaságban a divatszabályok egyszínű, legkivált galambszürke, vagy hamuszínű redingote-ot rendelnek, amelyhez kétsoros gombos, széles hajtókás mellény s ugyanolyan színű nadrág jár. Viselik a fekete vagy fehér selyemmellényeket is, amelyeken jól fest a fehér, illetőleg fekete, keskeny sáv; a szabásuk magas, keskeny hajtókával, a gombok kétsorosak. A felöltő akkor divatos, ha csak térdig érő, a szövete sötét, a bélése selyembársony.

A keményített ingmell korszaka örökre letűnt. Nyáron elegáns a sokféle színes, kockás, szinte áttetszően vékony, puha ing, a melynek az eleje recés vagy fodros. Este sem divatos már a keményített ingvért; ünnepi alkalmakkor, társaságokba azonban nem való a színes, hanem csak a fehér, fodros piqué a legdivatosabb. Még színes inghez is fehér gallért és kézelőt ír elő a divat szigorú parancsa; amaz erősen széthajló, vagy egészen csukott s csak a csücskét hajtják le, a szerint, amennyire kényelmes. A kézelő széles és keményített, mint a gallér.

A nyakkendőben a lazán kötött, fehér mosószövetből való csokor a divatos, de a virágos, puha selyemből kötött, hosszú nyakravalót is nagyon viselik. Az ily öszveálogatott öltözethez a téglavörös, vagy a kávébarna színű svédbőr keztyű illik, de estére még mindig az egészen világos szürke bőrkeztyű a kötelező, a melyen a sáv, vagy a varrás is fehér. Kerékpározáskor fehér, vagy szürke cérnakeztyüt visel, a ki a divatot követi; a keztyű tenyere bőrből való.

A zsebkendő divatja: fehér batiszt, széles kettős sávval; a selyemkendő, vagy a színes nem elegáns; a csücskét nem divatos kilógatni és nem szabad a mellény alá rejteni estélyi társaságokban.

A zöld cipő divatja tökéletesen lejárt magát, ellenben a világos sárga, vagy a barna divatos. A legszebb viselet a gombos lakkfélcipő, alacsony sarokkal és egészen tompa, vagy szögletes orral.

A harisnya divatos színe a citromsárga, vagy fekete alapon vörös sávok, minták. Es-

— Tisztelt uram! Itt küldöm ezt a kis selyemkendőt, mely tönkretette egy fiatal leány életét, boldogságát. Tán csodálkozni fog, mikor e sorokat olvassa. Tán nem is emlékszik már rám.

Hisz régen volt már (?), mikor ön itt időzött köztünk. Akkor tapasztalatlan, naiv leány voltam. Önnek nem volt nehéz belopni magát szívembe. Szerelmet hazudott nekem s én hittem szavainak. Boldogságomban elég könnyelmű voltam, hogy titkon e kis selyemkendőt raboljam el öntől emlékére az együtt töltött óráknak.

Ön elment. De képét itt hordoztam szívemben. És mert hittem szerelmében, bűnhődtem érte.

Tán ön is észrevette, hogy volt egy ifju, ki szeretett. Ő nem hazudta a szerelmet, mint ön, hanem szeretett igazán őszintén. És én elég botor voltam, önt e becsületes ifjunak eleje helyezni.

De nem sokáig tartott ez ábránd. Szerte foszlott, mint valami könnyű rózsás kő. Látam, hogy ön csak mulatott velem, csak játszott érzelmeimmel. Sokáig fájt e tudat. De lassan feledni kezdtem s most már csak mintegy megvetéssel gondolok önre.

Én láttam a másik, egyszerű embert is, ki szeretett. Láttam, mint szenved hidegségem, közönyöm miatt. És mikor láttam ezt az embert napról-napra, lassan-lassan újra belopta magát szívembe. Mert mielőtt önt ismertem volna, övé volt bizalmam, tán szerelmem is.

az ő szíve választottját. Hogy mégjobban föltűzelje a segédjegyzőt, a kis Gizát sétára hívta.

Karját nyujtotta neki s megindultak a hosszú kerti uton.

Rády elővette minden ékesszólási tudományát. Beszélt banalisan-banalisabb dolgokat. A leány meg csak hallgatta. És mikor Rády nagy hévvel susogta neki, hogy mennyire szereti, a kis leány is pirulva vallotta be neki szerelmét.

Rády mosolygott. Hízelt neki a győzelmi tudat. Másra nem gondolt, csak a jelenre.

Alig vette észre, hogy a leány félénken lopva nyul az után a zsebkendő után, mely zsebéből kikandikált. Aztán gyorsan kirántotta s elrejtette.

Rády úgy viselte magát, mintha mit sem vett volna észre.

Mikor aztán visszatértek a társasághoz, akkor szólalt föl.

— Hölgyeim és uraim! Egy kis rózsaszínű selyemkendőm elveszett. A megtalálót kérem, sziveskedjék visszaadni. Vagy ha kedvesnek találja s emlékül óhajtja eltenni, akkor tessék csak megtartani.

A szép kis Giza fülig elpirult. De ezt csak Rády és a segédjegyző vette észre. Ők pedig hallgattak.

Rády tudta a valót, a segédjegyző pedig csak sejtette és ez a sejtés forrongásba hozta vérét. Ugy érezte szegény, hogy az a szép leány, a kis Giza, örökre elveszett az ő számára...

tére csakis fekete, vagy sötétszínű selyem harisnya való.

A szalmakalapok között az alacsony, széles, lapos, vagy nagyon kevésbé felhajtott karimás formák a keresettek; divatos férfi szalmakalapot csak fűdön, nyaraló helyeken visel, a városban fehér, vagy szürke puhakalap a divat. Redingote-hoz csak cylinder való.

Nem divatos már egészen rövidre vágatni a haját, a haj sütését pedig egyáltalán eltiltották a divat szabályai.

Napirend 1898. augusztus 10-én.

Naptár: szerda, aug. 10. — Róm. kath.: Lőrinc vt. — Prot.: Lőrinc. — Görög-kel.: (jul. 29.) Kallinik. — Zsidó: S. Ekev 22. — Nap két 4 óra 34 perckor; nyugszik 7 óra 3 perckor. — Hold két este 10 óra 44 perckor; nyugszik 2 óra 22 perckor délután.

Időjárás: Kilátás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: Szeles idő, zivatarok, eső, hőszűrés várható.

— **(A megyei közigazgatási bizottság ülése.)** Baranyavármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt kilenc órakor dr. *Fejérváry* Imre báró főispán elnöklete alatt ülést tartott, melyen a következő közigazgatási bizottsági ülés határidejéül szept. hó 13-ika tűzetett ki. Az ülésen jelen voltak az elnöklő főispánon kívül: *Trixler* Károly alispán, *Kardos* Kálmán országgyűlési képviselő, *Ternovszky* Alajos h. pénzügyigazgató, *Salamon* József kir. tanácsos tanfelügyelő, *Kovácsffy* Kálmán államépítészeti főnök, *Jagits* József, *Ország* Lajos, *Nagy* Jenő főügyész, *Jeszenszky* Lajos árvaszéki elnök, *Simonffy* János, *Driesz* Lajos, *Német* Lipót, *Benkő* Gyula, ifj. *Jeszenszky* Ferenc, dr. *Johann* Béla és a referens aljegyzők.

— **(Rendkívüli közgyűlés a városnál.)** Pécs város törvényhatósági bizottsága folyó hó 11-én délelőtt 9 órakor rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgysorozatából a következőket emeljük ki: Belügyminiszteri rendelet a negyedik tanácsnoki és a földadó nyilvántartói állások szervezésének jóváhagyása tárgyában. — Tanácsi előterjesztés a hadapród-

Sajnáltam ez ifjut. Szerettem volna, ha újra közeledik felém. De hiába, ő nem jött. Végre nem tudtam aralkodni érzelmeimen. Irtam neki. De ő nem jött. Csak ezt a kis selyemkendőt küldte el minden sor, minden üzenet nélkül. Én megértettem. Tudtam, hogy már hiába várok reá.

Uram, ebben az egyszerű, falusi, — tán ön által le is nézett emberben ime van önérzet, becsület. Pedig tudom, hogy szeret most is.

En visszaküldöm önnek e kis rózsaszínű kendőt. Tán majd figyelmeztetni fogja a jövőre, hogy újra föl ne használja egy leány tapasztalatlanságát, könnyen hívó, naiv lelkét.

De hát ilyenek önök férfiak. Csak játszanak az érzelmekkel s nem gondolják, hogy tán egy élet igaz boldogságát teszik tönkre.

Talán még észreveszi e kis selyemkendőn könyeim nyomát. Majd azok elmondják, amit én nem irtam ide. Isten önnel — S. — Giza.

Rády sokáig nézte a selyemkendőt. Valami keserű szemrehányást olvasott le róla és úgy érezte, hogy az ő elfasult lelkében is megrezeg egy fájdalmas húr. Sajnálta azt a könnyen hívó, szerető leányt.

Aztán csak mintegy öntudatlanul morzsolta össze azt a kis selyemkendőt.

S mikor már foszlányos ronggyá lett kezében, akkor eldobta, mintha szabadulni akart volna attól a kis semmitmondó rózsaszínű selyemkendőtől...

Deér.

iskola itteni létesítése ügyében a város terhére átvállalt s esedékessé vált összeg kiegyenlítésére szükséges kölcsön felvétele iránt. — A pécsi hadapródiskolai alapítványi helyekre való jelölés érdemében tanácsi javaslat. — Tanácsi előterjesztés a Hunyady-utca kocsitjának Mac-Ádám burkolattal való ellátása és a járda lerakítása iránt. — Decleva Vilmos árvaszéki ülnöknek nyugalmra helyezés iránti kérvénye. — Berger Lajos „Royal” kávéházi bérlő felebbezése a kávéház előtti tér használatáért évi díjat megállapító tanácsi határozat ellen.

— **(Alispáni jelentés.)** A megyei közigazgatási bizottság által ma délelőtt tartott gyűlésen *Trixler* Károly alispán előterjesztette a folyó év első felére vonatkozó jelentését, melyben röviden összefoglalta a hatáskörébe tartozó ügyek mikénti állapotát. A jelentésre vonatkozólag *Jagits* József felemlítette, hogy az a községeket illetőleg nem említ fel semmit az ügykezelés mikénti állapotáról, pedig a közel multban megtörtént az, hogy a pénzügyigazgató a községi jegyzőknek az adóbehajtás körül tanusított működését kifogásolta s azok közül néhányat meg is jelölt, mint a kik hanyagul teljesítik köteleységüket. Szóló kiemeli, hogy a községi hivatalnokok, tehát első sorban a jegyzők annyira igénybe vannak véve az állami ügykezelés közvetítésével, hogy a község belügyeinek intézésére nem marad idejük; indítványozza, hogy ezen segitendő, irjanak fel a kormányhoz, hogy minden községben állami javadalmazással segédjegyzői állásokat létesítsen, illetve tegye lehetővé a községeknél az ügykezeléssel foglalkozó személyzet szaporítását. *Trixler* Károly alispán, *Benkő* Gyula és *Simonffy* János hozzászólása után határozatba ment, hogy az alispáni jelentés tudomásul vétetik és felterjesztetik a miniszteriumhoz és a jelentésben hangsúlyozandó, hogy a községeknél e hiány pótlására égető szükség van.

— **(Helyettesítés.)** *Pintér* Ferenc városi első aljegyzőt dr. *Fejérváry* Imre báró főispán a városnál újabban rendszerezített árvaszéki ülnöki állásra helyettesítette.

— **(Az albizottságok kiegészítése.)** A közigazgatási bizottság mai ülésén olvasta *Lechner* Viktor első aljegyző, hogy a közigazgatási bizottság tagjai közé az 1899. év végéig terjedő megbízással beválasztott *Ország* Lajosnak megválasztása a legutóbbi megyei közgyűlésen bejelentetett, majd a megyei pótadó főlszólamlási bizottságban *Koszits* Szilárd lemondása által megüresedett helyre egyhangulag *Ország* Lajos választott meg s ugyancsak ő kapta az összes leadott szavazatokat az erdészeti albizottságnál betöltendő helyre is, a melyet titkos szavazás útján töltötte be. A tanítói nyugdíj-jogosultságot megállapító bizottság tagjává pedig *Hinka* László bizottsági tag választott meg.

— **(Sztrájkoló munkások.)** A hosszuhetény-zobák között épülő megyei utón dolgozó munkások összeveszttek a munkavezetőjükkel és abban hagyták a munkát tegnap délután. Tulajdonképen oka a sztrájknak nem foglaltatik a tudósításunk alapjául szolgáló jelentésben, de valószínű, hogy a bérösszeg és a munkaidő miatt támadtak köztük differenciák. *Vaniss* Sándor pécsi főszolgabíró holnap fog kimenni a helyszínére a vizsgálat meg-

indítása céljából, természetesen megfelelő, csendőrökből álló kísérettel.

— **(Nagy tűz Székesfehérvárott.)** Tegnapelőtt délután nagy tűzvész pusztított Székesfehérvárott. Tikkasztó forróságban négy órakor kigyuladt az Öreg-utca 68. száma alatt lakó özvegy *Akkermann* Mártonné méhkasa, mely körül sok szalmakazal volt. Az óriási hőségben a tűz oly gyorsan harapódzott el, hogy rövid tíz perc alatt *Pinke* István, özv. *Akkermann* Mártonné, *Kálmán* József és özv. *Tőke* Mihályné házai, az összes melléképületekkel, a behordott gabonával és cséplőgépekkel együtt lángba borultak. A központi tűzoltóság épen gyakorlatot tartott, a mikor a veszedelmet jelezték. A városi és az önkéntes tűzoltóság, a *Felmayer* kékfestő-gyári és a déli vasuti tűzoltóság csakhamar ott termett a tűznél, a mely a forróságtól alig volt megközelíthető. Megnehezítette a tűzoltók nehéz munkáját az is, hogy az ünneplő ruhába öltözött polgárság tétlenül nézte, mint terjed iszonyu gyorsasággal a fékevesztett elem. Csak karhatalommal lehetett kényszeríteni a lakosságot a köteles munkára. A tűznél a honvédegyalozzred, a 69. gyalozzred és a méntelep alármirozott összes legénysége dicsőre méltó munkát végzett s jórészt nekik köszönhető, hogy a tűz tovább nem terjedt s az egész felsőváros el nem pusztult. *Bierbauer* Viktor dr. városi főorvos a mentőkkel szintén gyorsan megjelent a nagy területen pusztító tűznél és órák hosszáig ápolta az ájultakat és kötözte azokat, a kiket kisebb sérülés ért. A kár nagy, mert kevés volt biztosítva.

— **(Utadó emelés.)** Az államépítészeti hivatal főnöke, *Kovácsffy* Kálmán a mai megyei közigazgatási bizottsági gyűlésen előterjesztette a jövő évre vonatkozó költségeloirányzatot, a bevételeket 214.000 frtnyi, a kiadásokat pedig 223.500 frtnyi összegben tüntetvén fel, tehát tizezer forint hiány mutatkozik, a mit olyképen hisz megszerezhetőnek, hogy az utadó 10 %-ról 12 %-ra emeltessek fel. Igaz ugyan, hogy a jövőre vonatkozó tervezet szerint a kézi napszám díjazását 1.50 frtről 1.80 frtra, a koci napszámét pedig 3 frtről 4 frtra akarja felemelni, s így a szegényebb néposztályt úgy is kevésbé sújtó utadónak felemelése még mint a szocializmus elenszere is fog esetleg hatni, de azért kérdés, hogy belemegy-e az utadó felemelésébe, a közgyűlés a melyből származó jövedelem többet pedig már a jövő évi január hó elsejétől kezdődőleg nagy szükség lenne.

— **(Vashid a Maroson.)** Pécska község tegnapi közgyűlésén elfogadta *Issekutz* Marcell országgyűlési képviselő felszólalása után, hogy a Maroson át vashidat építenek.

— **(Adóügyek.)** *Ternovszky* Alajos helyettes pénzügyigazgató bejelentette a ma tartott megyei közigazgatási bizottsági ülésen az adóügyek állapotát. E szerint a mult hóban adóban 16928 forinttal, hadmentességi díjban 88 forinttal folyt be több, mint a mult évi július hóban; ennek dacára az első felévben tavaly 40284 frttal több adót és 1076 forinttal több hadmentességi díjat fizettek be. Az adóügyi munkálatok különben már nagyon előhaladtak, nemcsak a főkönyvekben, de a telek könyvecskéiben is be van vezetve a kivetett adók összege és a főkönyvek nagy ré-

szében már összegezve vannak az egyes oldalakon levő adóösszegek. A hidasdi, rácmecskei és vaszari jegyzőkkel szemben, kiknek jegyzőségében legtöbb az adóhátralék, a kimondott anyagi felelősség továbbra is fennmarad.

— **(Fegyelmi vizsgálat egy bíró ellen.)** Ezuttal csupán egy baranyai községi bíróról van szó, aki *Turcsin Bertalan* községbeli lakosnak megtagadta az általa kért járlatlevelek kiállítását, állítólag azért, mert az illető nem fogadta el a bíró által ajánlott nézeteket a választások idején, saját védekezése szerint pedig azért, mert épen jelen volt a bíró is a főszolgabírói hivatalban, midőn panaszos egy kihágási ügyből kifolyólag 100 forint pénzbírságra ítéltetett s mivel a járlatokat felesége nevére akarta átiratni, a bíró azon véleményben volt, hogy ki akar bujni a pénzbírság megfizetése alól, mit valószínűvé tett az a körülmény, hogy a főszolgabíró előtt vagyontalannak vallotta magát *Turcsin* s ingatlan birtoka tényleg nincsen is neki. A járlatlevelek kiállításának megtagadása miatt *Turcsin* bepanaszolta a községi bírót a főszolgabíró előtt, hol panaszával elutasított, de az alispánhoz beadott fölebbezése folytán az elrendelte a bíró ellen a fegyelmi vizsgálatot s ma, midőn az alispáni határozat ellen a megyei közigazgatási bizottság tárgyalta ezt az ügyet a bíró által beadott fölebbezés következtében, itt is jóváhagyott az alispáni határozat s kimondatott *Kovács Lőrinc* bíró ellen a fegyelmi vizsgálat.

— **(A gyámpénztári kölcsönök.)** Jeszenszky Lajos megyei árvászéki elnök érdekes ügyben kért ma utasítást a közigazgatási bizottság ülésében, a hol bejelentette, hogy az árvapénzekből kölcsönadott s ingatlanokra bekebelezett összegek biztosítása szükségessé tette, hogy az ügyész útján az árvaszék vegye meg az illető ingatlanokat a kitűzött árverésen. Így azután utóbb eladta ismét az árvaszék ezeket az ingatlanokat oly áron, hogy a kölcsönösszeg megtérüljön, a mikor azután a vételárból visszatérített az az összeg, melyet az alispán utalványozása alapján a tartaléktökből kölcsönvett, hogy az árverésen mint vásárló felléphessen. Ez az eljárás szabálytalan, de csak azért, mert nincs sem törvény, sem szabályrendelet, határozott jogává vagy kötelességévé tenné az alispánnak, illetve árvaszéki elnöknek az ily esetekben való intézkedést. Élénk vitát provokált ez a kérdés, melyben *Jagits József*, *Benkő Gyula*, *Simonffy János*, *Kardos Kálmán*, *Driesz Lajos*, *Trizler Károly* és *Nagy Jenő* vettek részt s végre is kimondatott, hogy a már megtörtént tizenegy esetről részletes jelentés teendő s a tapasztaltak szerint fognak a jövőre szabályrendeletet alkotni.

— **(Tanítóvándorlás.)** Ezzel a szak kifejezéssel jelölte meg *Salamon József* kir. tanácsos tanfelügyelő azt az állapotot, a mely *Torjanc* községben uralkodik. Ott ugyanis 1894. év óta már a negyedik tanító van és nincs kilátás arra sem, hogy a mostani sokáig fog ott maradni. Az egyik tanítót a lakosok kergették el, a másik megszökött s általában szomorú tapasztalatokat szerzett a tanfelügyelő, midőn az ottani iskolát meglátogatta. A megyei közigazgatási gyűlés előtt nagyon szomorú kép tárult fel ezzel a torjanci tanügyi állapo-

tokról, de orvoslására semmi eszköz sem áll rendelkezésre, a melytől azok megváltoztatását lehetne várni.

— **(Halál a biciklin.)** Breuer Oszkár dunaföldvári születésű, 28 éves fővárosi borbélymester tegnapelőtt délután többed magával Várpalotáról tért vissza kerékpáron a fővárosba. A mint Baracskaóhoz értek, Breuer a nagy melegben rosszul lett és hirtelen lefordult a kerékpárról. Társai orvos után néztek, de mire visszaértek, Breuer meghalt. Az esetről a fővárosi rendőrséget is értesítették. Holttestét ma szállították be a törvényszéki orvostani intézetbe. Breuer halálát három gyermeke és neje siratja.

— **(Műkedvelők Sellyén.)** A Baranya-Sellyei Műkedvelő-Társulat 1898. évi augusztus hó 20-án az ottani nagyvendéglő termében táncvigalommal egybekötött jótékony célu műkedvelői előadást rendez, mely alkalmal az ottani műkedvelők által előadatik: *Felhő Klári*. Énekes népszimű 3 felvonásban. írta *Rátkai László*. Helyárak: I. hely 1 frt., II. hely 60 kr., állóhely 40 kr. Kezdeté pont esti 8 órakor. Előadás után tánc. A tiszta jövedelem a bar.-sellyei róm. kath. iskola-alap javára fordítatik, melynek érdekében *Bodonyi Nándor* tanító a következő megjegyzéssel kíséri a meghívót: »Az iskola az a mostoha gyermek, akitől mindenki elfordul. Az állam, az egyház, a községek egyaránt. mindenkinek nyűg és teher. Jogát ott gyakorolni mindenki kívánja. de terheit viselni senki. Itt az idő, hogy a művelt társadalom pártjára keljen az iskolának s filléreivel segítse ama cél felé, melyet hivatása, a közművelődés terjesztésében eléje szab. Egy tisztas alapvagyonnal rendelkező iskola az anyagi gondoktól menten s függetlenül haladhat nemes célja felé. Ez okból elhatároztam, hogy a helybeli műkedvelőkkel — legnagyobb részt tanítványaim, minden évben egy-egy előadást tartok iskolánk alapvagyonának gyarapítására. A nagyérdemű közönségtől függ, hogy fáradozásomat siker koronázza. *Bodonyi Nándor*, tanító, rendező.«

— **(Legényegyleti mulatság.)** Levelezőnk írja: Vasárnap, e hó 7-én tartotta a dombovári kath. legényegylet megalakulása óta az első táncvigalommal egybekötött műkedvelői előadást. A még zsenge korát élő egylet igen előnyösen mutatkozott be ez előadással a közönségnek és mindenki lelkében — látva az egylet életrevalóságát — azon meggyőződés vert gyökeret, hogy ez az egylet megérdemli a pártolást. A dombovári kath. legényegyletnél láttuk vasárnap, miként lehet szórakoztatva oktatni. A kiválasztott színműben, mely: »*Aki másnak vermet ás, maga esik bele*« címmel bír, *Seregi Lajos* munkás személyesítője, *Wirt István* igen jól játszott. Kitűnő partnere volt *Szijártó K.*, ki szintén ügyesen játszotta szerepét. Dicséretet érdemel *Schmieder Emma*, ki igazi routinnal adta szerepét. A többi szereplők is mind kivétel nélkül megállták helyüket. Ugy *Peukert János* és *Szijártó Jenő*, valamint *Mladoványi* és *Ikotics* igen jó alakítottak. Ezután a »*Vándorlegények*« című vígjáték következett, melyet ugyancsak igen élvezhetően adtak elő. Kitűntek: *Höger F.*, *Biró József*, *Antóni F.*, *Schmieder József*. Jól játszottak: *Biró Gizella*, *Bérdy E.*, *Dezső Sándor*; a többiek is azon iparkod-

tak, hogy az előadás minél jobban sikerüljön. A midőn így beszámoltunk volna az előadás erkölcsi oldaláról, mely anyagilag is elég jól sikerült, nem mulaszthatjuk el, hogy ki ne emeljük az egylet fíradhatatlan elnökét, *Nyárády Aladár* plébánost, ki sok teendője mellett is tudott időt keríteni arra, hogy *Szijártó László* és *Gyeny György* növendékpapok segítségével a közreműködőket betanítsa. Hogy mennyi fáradság és türelem kell az ilyen tanításhoz, tudják mindazok, kik már próbálták és azok méltányolni is tudják a plébános ur önzetlen fáradozásait. Hogy az előadás precíz és egybevágó volt, ebben nagy érdeme van *Bors József* volt dombovári, most paksi tanítónak, kit az előadás rendezésére az egylet vezetői meghívtak és aki pár nappal az előadás megtartásának napja előtt megérkezvén, mindent elkövetett arra, hogy az olyan legyen, amely a legszörszálhasogatóbb kritikus előtt is megállja helyét. Köszönetet mond az egylet vezetősége ez uton is *Bors József*nek, a ki különben egyike volt azoknak a lelkes férfiaknak, kik a dombovári kath. legényegylet megalakították — azért, hogy habár most nincs Dombováron, mégis lelkén viseli az egylet érdekeit. Még *Szijártó László* növendékpapot kell megdicsérnünk, mint aki az »Isten áldja a tisztas ipart!« és az »Ezüst fátyol legendája« költeményeket oly érzéssel s hatással szavalta el, hogy mindazok, kik azt hallották, elismeréssel nyilatkoztak róla. Az előadás jövedelme volt 72 frt 15 kr. A felülfizetőknek ez uton is hálás köszönetet mond a rendezőség. Az előadás után tánc következett, mely reggeli 3 óráig tartott.

— **(Zászló-affair Rózsahegyén.)** Arcpíró eseményt jelentenek Rózsahegyéről, ahol éretlen tacsók merészelték meggyalázni a magyar nemzeti lobogót. A rózsahegy polgári ifjuság a napokban kirándulást rendezett a közelfekvő erdőségekre s ott zene és tánc mellett vígan mulatott. Este hazamenőben hazafias dalokat énekeltek, ami azonban a szintén résztvevő néhány szláv ifjunak nem volt inyére és pánszláv irányu dalaikkal tüntettek és abugolták a magyarokat. Szavahihető személyek állítása szerint a magyar nemzeti lobogót sárba tiporták. A rózsahegy törvényszék, melynek az események tudomására jutottak, megindította ez ügyben a vizsgálatot és a tüntetőket maga elé idézte. Ezek megjelentek és közülök a vizsgálóbíró többeket letartóztatt. Eddigél tizenhét tanut hallgattak ki. A terheltek közt van négy, a *Slava* könyvnyomdában alkalmazott betűszedő, kik cseh származásuak és *Hondek József* rózsahegy kereskedő fia. A felháborodás Rózsahegyén általános és mindenki elvárja a bűnösök szigorú megbüntetését.

Pécs szab. kir. város

meteorologiai állomása jegyzetei

1898. augusztus 9. reggeli 7 órakor.

Barometer (redukált) = 56.1 mm. (súlyedő.)

Hőmérsék = 21.4 °C

» maximuma: 31.0 °C

» minimuma: 17.7 °C

Páranymás: 15.0 mm.

Relatív nedvesség: 79%

Felhőzet: ☉.— 6. Ci Cu S W.

Szélirány s erő:

Csapadék 24 órai: ○—.

Dr. Cserer.

VASUTI MENETREND.

PÉCSRŐL INDUL:

	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Budapestre	8:22	11:41	3:06	11:30
<i>B.-Szt.-Lőrincz</i>	8:48	12:12	3:40	12:07
(B.-Szt.Lőrinczről B.-Sellyére v. v. 4:55, tv. sz. sz. 9:15, v. v. 3:46)				
<i>Uj-Dombóvár</i> érk.	9:57	1:32	5:01	1:57
Kaposvár felé ind. gy. v. 10:08, sz. v. 1:56, gy. v. 6:31, sz. v. 2:15) (Báttaszék felé sz. v. 3:10 tv. sz. sz. 2:30)				
<i>Uj-Dombóvárról</i> ind. 10:04	2:32	5:21	2:56	
<i>Budapestre</i> k. p. u. é. 1:25	8:00	8:35	8:20	
	V. v.	Sz. v.		
Barcs-N.-Kanizsa-Bécs felé	8:29	6:34		
<i>B.-Szt.-Lőrincz</i>	9:04	7:11		
<i>Barcs</i>	10:51	8:55		
<i>N.-Kanizsa</i>	1:29	11:41		
<i>Bécs</i>	8:50	8:52		

Művészet, irodalom.

○ — **Virrad.** A Martinovits-féle összeküvés nyomán fakadt vérből nem nyílt ki a szabadság rózsája. Sőt mintha gyászolna a föld: az itt-ott fesleni kezdő bimbók is mind elfonynyadtak, szirmaik színüket veszítve hulltak alá a porba és lőn újra, mint azelőtt vala: siri néma csend és a merre a szem ellátott, kietlen pusztá volt a táj. Az ország, az édes magyar haza volt e sivatag. Az emberi jogokért folytatott küzdelem belefult a vértanuk vérébe. A szegény magyar jobbágy tovább húzta a sulyos igát és tovább fizette a tizedet, kilencedet, testét befödte a verejték a nehéz robotmunka alatt. Része volt

minden emberi nyomorúságban, de egy parányi sem jutott neki az emberi kincsek legdrágábbikából: a jogból. Az 1802-iki, 11-iki országgyűlések vajmi keveset lendítenek sorsán. Sűrű, sötét éj borul föléje. Alig-alig dereng a felhős égbolton egy-egy fénysugár. A merre néz, csupa vigasztalanság, mig aztán hirtelen, mintha égi kéz ragadta volna meg a sötétséggel terhes felhőket, hogy szerte-széjjel hajszolja: sugárözön omlik alá az éjszakába. Megnyílik az 1825-iki országgyűlés: és egyszerre érzik az elnyomottak, hogy közeleg a megváltás perce. Oszlik-foszlik a sötétség, — jön — piros hajnal. Virrad! Sötétség e mulását, hajnal hasadását razolja Benedek Elek. A magyar nép multja és jelene című hatalmas munkájának 18., 19., és 20-ik füzetében. Mintha a nagy események mégjobban meghílették volna tollát, a kép, melyet fest: csupa szín, csupa élet. Ott lüktet soraiban a Széchenyik, Vesselőnyik, Kossuth Lajosok, Beöthyk, Deák Ferenczek és a többi nagyok munkájának láza, lelkesedésük heve és a szent ügy iránti szeretete. A titáni küzdelem rajza magával ragadja Benedeket, a költőt és a mint jellemzi az eseményeket, az alakokat: beszéde hol harsogó és lángoló, mint e kor nagy szónokaié, hol nyugodtan folyó mint a mérsékletre intő bölcséké. Ám Benedek, a történetíró: mindig higgadtan bírál, megfontolva eleméz. A történetírói objektivitás és az írói lelkesedés harmónikus egyesül művében. Olvasása tanulságos, mint tudós kutatásé és élvezetes lelkesítő, mint a költő szózata. A munka, mely szerzőjének bi-

zonyára sok dicsőséget fog szerezni az Atheneum kiadásában összesen 40 füzetben jelenik meg és egy-egy füzet ára 30 kr.

Törvénykezés.

§ **Varga Antal felmentve.** Ha az olvasóknak a cím olvasásánál a *Varga-Engel*-féle büntető tárgyalás jut eszükbe, tényleg nem csalódnak annyiban, hogy a ma felmentett Varga Antal azonos a Varga-Engel ügyben szerepelt Varga Antal német-ürögi bognárral, azonban nem az említett ügyből kifolyólag mentette fel a bíróság a vád alól.

Vargát ugyanis megexequálta az *Union* gőzmalom 93 frt 82 kr, — *Kiss Simon* József és társai 450 forint és a pécsi külvárosi takarékpénztár 300 forint követelés biztosítására 1896. évi július hó 1., 13 és 18 napjain.

Lefoglaltak nála ezen alkalmakkor 1622 forint értékű ingókat, de mindön az árverést akarták foganatosítani, csak 995 forint értékű ingóság volt még meg, a többit Varga eladta, mint azt a tegnapi végtárgyaláson be is ismerte.

Felmutatott azonban több nyugtát, melyekkel igazolta, hogy az eladott ingókért kapott összegeket mind hitelezőinek kielégítésére fordította s mivel a vádlóknak írásban beadott vallomása szerint is valónak bizonyult ezen állítása, a kir ügyész a vádat elejtette, s a törvényszék is felmentette Vargát a sikkasztás vádjá alól.

§ **Kileste az alkalmat.** *Topalovits* Milán kistaludi lakos f. évi május hó huszonharmadikán lesbe állott *Popovics* Dobro ugyancsak

odavaló lakos háza előtt s addig ólálkodott, míg látta őt hazulról elmenni s ekkor utána sompolyogván látta, hogy a lakás ajtajának kulcsát átvitte megőrzés céljából Radits Miló nevű szomszédjához, ki azt az ágyba, a szalmazsák alá rejtette.

Ekkor azután ott leselkedett egészen addig, míg Radits is elment hazulról s akkor behatolva a Radits lakásából elvett kulccsal Popovics Dobre házába, ott egy ládát iparkodott kinyitni, de olyan ügyetlenül, hogy a kulcs beletört a zárba. Ekkor felfeszítette a ládát és abból 4 forintot, egy másik ládából egy forintot lopott el s azután visszamenve Radits lakására onnan egy pénztárcát és husz krajcárt vitt magával. A vizsgálat kiderítette, hogy ő volt a tettes s tegnap ítélt felette a pécsi kir. törvényszék, kiszabván reá kilenc havi börtönbüntetést, mely ítélet ellen a vádlott felebbezett, de felebbezett Zsolnay György kir. főügyész helyettes is a büntetés súlyosbítását kérve.

Közgazdaság.

□ **Az inségbe jutott mezei munkások.** A földmivvelésügyi miniszterium munkáosztálya serényen hozzálátott, hogy az önhibájukon kívül inségre jutott mezei munkásokat az állami építkezéseknél foglalkozáshoz juttassa, de munkát kaptak olyanok is, kik a szocialista izgatók által félrevezetve, tévedésüket belátták és megígérték, hogy ezentúl távol

fogják magukat tartani a szocialista üzelmektől. Így például Füzes-Gyarmatban 1200 munkás maradt kenyér nélkül, közülök több, mint nyolcszázán segítségért fordultak a földmivvelésügyi miniszterhez, a ki százhuszat már is alkalmazott a tiszta-szabályozási munkálatoknál, sőt megkeresésére a kereskedelemügyi miniszter féláru vasuti jegyet engedett nekik, hogy mielőbb Szegeden jelentkezhesse. Legközelebb több mint 500 munkás, ugyancsak Füzes-Gyarmat környékén a nagy tranzverzális ut építésénél fog alkalmazást kapni. Az osztály vezetője, Bartóky József dr. ma értesítette a makóiakat, hogy közülök hatvanan a szegedi vasuti műhelyben nyernek alkalmazást.

□ **A vetések állása Ausztriában.** Az osztrák földmivvelésügyi miniszterium július 15-én kiadott jelentése szerint a vetések állása Ausztriában a következő: A nedves és hűvös időjárás a vetések fejlődését hátráltatta ugyan, de nem annyira, hogy a kilátás általában kielégítő ne lenne. — A rozsvetések aratását a déli tartományokban jó részt befejezték, míg a többi tartományokban azt csak most kezdték meg, illetőleg folytatják. A havasi vidékeken azonban a rozs csak most virágzott el. A rozsból általában mennyiségileg jó középtermés várható, minősége azonban többfelé gyöngé. A buza aratását is részint megkezdték. Az eddigi aratási eredmények igen kedvezők. — A repce az északi és keleti tartományokban jó közepes termést adott. A tavaszi vetések fejlődése igen egyenlőtlen. A zabvetések állása Morvaországban és Alsó-Ausz-

triában igen jó, a többi tartományokban kielégítő, aratását csak Görcben kezdték meg. A tengeri visszamaradt. Az őszi len közepes termést ígér, a tavaszi len fejletlen és későn virágzott. A réti széna termése mennyiségileg csekély, de jó minőségű. A burgonyavetések állása kielégítő. A szőlők fejlődésére az időjárás nem kedvező. A gyümölcsstermés kedvező kilátásai a legutóbbi időszakban ismét tetemesen alászállottak.

TÁVIRATOK.

— **Spanyol-amerikai háboru.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Shafter tábornoknak Washingtonba érkezett jelentése szerint az amerikai csapatok háromnegyed része lázbeteg. A megbetegedések súlyossága és a gyógyulás lassúsága a három hét alatt kiállott iszonyu fáradásnak következménye.

A spanyol kormány Cambon, washingtoni francia nagykövetet és titkárát elismerésben fogja részesíteni azokért a fáradozásokért, a melyekkel a háboru tartama alatt Spanyolország diplomáciai képviselőjét Amerikában ellátták.

— **Dreyfus-ügy.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Piquartnak Henry ezredessel és Grobelin levéltárossal való szembesítése élénk lefolyású volt. Csütörtökön szembesítik Gouset Piquarttal.

— **A külügyminiszter Ischlben.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.)

Goluchowsky külügyminiszter ma délelőtt 11 órakor Ischlben megtette ő felségének előterjesztését a Bécsben lefolyt közös miniszteri tanácskozásról. Délután résztvett a király által adott családi ebéden.

— **Drága sziget.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Konstantinápolyi hírek szerint a Krétában levő tenger-nagy ajánlatot tett a török kormánynak, hogy vegye át a tized kezelését, mert az új kormányzat szükségleteit nem fedezi.

— **Nem lesz vasuti miniszterium.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A külön vasuti miniszterium felállításáról szárnyra kelt híreket illetékes helyről megcáfolják.

Budapesti börze.

— Reich Jenő és Társa távirati jelentése. —

Bpest, aug. 9.

A budapesti gabona-börze árai ma a következők:

Buza, őszre: 8.18; későbbi szállítás: — — —
Tengeri, augusztusra: 4.24; őszre: 4.85. — Rozs, őszre: 6.45. — Zab, őszre: 5.34.

Az értéktőzsdén az áruk a következők: Osztrák hitelrészvény: 361.90. — Magyar hitelrészvény: 395.50 — Államvasut: 361.90.

Szerkesztői üzenet.

Haragsz. Ön megütközik azon a kirohanáson, a melylyel Önt a P. N. mai számában megtisztelti? Mi nem, mert akinek nincs igaza, az haragszik s aki haragszik, az gorombáskodni szokott. Mi ezt az emberi természetből folyó jelenségnek tartjuk s azért rossz néven sem vehetjük tőle, hogy azzal vádolja Önt, mintha tudva mondott volna nem igazat, mikor azt állította, hogy Szily alispánnak főispáni kinevezése mellett annak idején a P. N. hasábjain csináltak propagandát. Igaz ugyan, hogy még 1896. év novemberében a P. N. közölte azt a fölhívást, a melyben egy bizottsági tag fölszólította a vármegye közönségét, hogy Kardost, ki akkor már elfogadta a képviselői mandátumot, kérjék föl a főispáni székben való maradásra, mert távozása esetén a vármegye elvesztené az alispánt is, ki nem maradna helyén, ha más nevezetnék ki főispánná; igaz, hogy a P. N. 1896. november 11-iki számában azt írta, hogy a vármegye közönsége mindent elkövet, hogy a főispáni székben Kardos Kálmánt Szily László kövesse: de erre a P. N. megint csak azt mondaná, hogy az nem az ő véleménye volt s Ön hasztalan utalna arra, hogy a lapban megjelent közlemények a szerkesztőség véleményével egyezőknek tartandók, ha azokat a szerkesztőség eltérő nézetének kifejezése nélkül közli.

A fölfelé való spiciliskedés és kegyhajhászás vádjára nézve pedig, amely nem is annyira Önnek, mint inkább nekünk szól, jusson eszébe az a régi adoma, a melyben az üldözött tolvaj torkaszakadtából maga kiabálta: »tolvaj! fogjátok meg!«, hogy ezzel a szembejövöket megtéveszse. S épen mivel ez az adoma annyira közismeretű, bizhatjuk teljes léleknyugalommal a közönség ítéletére minden további védekezés nélkül a P. N.-nak azt a vádját, hogy *mi vagyunk a fölfelé spiciliskédők és kegyhajhászok.*

Egyébként béke velünk!

Nyilt-tér.*)

Minthogy a tavasz clórehaladásával eszemőt, gyermeket és felnőttet egyaránt fenyeget a járványok veszélye, ismét csak a minden alkalommal hálásan fogadott

MOHAI

ÁGNES-forrásunk

vízének használatát ajánljuk. Egyrészt mert olcsó, igen kellemes és tiszta ivóvíz lévén, a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt élvezet-szerként szerepel, másrészt mert dús szén-sav-tartalmánál fogva, specifiens óvószer is a tífus, cholera és a gyermekek tífus-szerű tavaszi-nyári hasmenése ellen. Ehhez járul még, hogy a csecsemőt is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes hurutos bélbántalmak ellen, míg szoptatója e víz használata folytán nagyon kedvező összetételű és bőséges tejet nyer. A már meglévő gyomor- és bélhurutot gyermekeknél és felnőtteknél gyógyítja. Kélmesen hatván be szén-savánál fogva a gyomor és bél idegeire; a gyermekek lázas megbetegedéseinek pedig nélkülözhetetlen, hűtő, húgyhajtó és a szomjat csillapító hatásánál fogva.

— Kedvelt borviz. —

A mohai Ágnes-forrás
kezelősége.

Főraktár:

Édeskuty I.

cs. és kir. udvari szállító

BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógytárban,
fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Laptulajdonos

Felelősszerkesztő

SZAUTTER GUSZTÁV

PLEININGER FERENC

TAIZS JÓZSEF

kiadó.

5388. sz.

tlkv. 1898.

Árverési hirdetmény.

A pécsvárad kir. járásbírósa, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Botykai János végrehajthatónak, Szikszay Sándor végrehajtást szenvedő elleni 56 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a pécsvárad kir. járásbírósa területén levő, Nagy-Pal és Pécsvárad községek határában fekvő, a nagy-pali 120. sz. tjkvben felvett s ugy az 1881: 60. t. cz. 156. §-a alapján egészben elárverezendő a Szikszay Sándor, kiskoru Szikszay Éva, kiskoru Szikszay Sándor, kiskoru Szikszay Erzsébet nevének álló, A. † 1513. hsz. ingatlanra 41 frt, † 1515. hsz. ingatlanra 41 frt, † 47. hsz. 22. névrsz. házra, udvartérre 400 frt, † 1472. hsz. szántóra 41 frt, † 1473. hsz. szántóra 41 frt, a nagy-pali 312. sz. tjkvben ugyanannak nevének álló 1779/a. hsz. kertre 8 frt, a pécsvárad kir. 1417. sz. tjkvben ugyanannak nevének álló 1253. hsz. szántóra 96 frtban az árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1898. évi augusztus hó 17. napján délelőtt 10 órakor és pedig a nagy-pali ingatlanok Nagy-Palban a bíró lakásán, a pécsvárad kir. járásbírósa árverelő helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Pécsváradon, 1898. évi május hó 13. napján. A pécsvárad kir. járásbírósa mint tlkvi hatóság.

Schill,

kir. járásbíró.

Nines többé láb-fájás, sem tyukszem, sem izzadós láb, sem bürkeményedés sem lábdaganat, sem fagyós láb, sem lábégés. Rövid idei viselés után megkönnyebbül a járása annak, a ki cipőjét Dr. Högyes-féle az egész világon szabadalmazott Asbest talpbéléssel látja el.

Párja egyszerű 60 kr., kettős vastagságú 1 frt 20 kr. Az asbest talpbélés kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és k. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22500 pár szállított. Szétküldés csakis utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése és külön 10 kr. franko. Felvilágosítások és prospectusok, köszönetnyilvánítások ingyen.

Általános Asbestáru-gyár betéti társaság Budapest, VI., Sziv-utca 18.

— Viszont eladóknak megfelelő árendedmény. —

Egyedüllí raktár Pécsen: BENCZENLEITNER JÓZSEFNÉI és
Dombóvár: WEINER P. JÓZSEFNÉI.

Uj fűszer- és csemege-kereskedés.

Van szerencsém a n. t. közönségnek tudomására hozni, hogy **Pécsen, Jókai-tér 5. sz. alatt** (Csigó-féle házban) folyó hó közepe táján

fűszer- és csemege-kereskedést

nyitok, ahol a legjobb fűszer- és csemege árukon kívül, különféle bor, sör és szeszes-italok palaczkokban, utóbbi poharanként is, kaphatók.

Állandó vevőim a nagyjégsekreányemet, dinnye vagy más cikkek hűtésére ingyen használhatják.

Összes posta-értékek, okmány-bélyegek, váltók és hírlapok árusítása.

Hosszu évek során át szerzett tapasztalataim által azon helyzetben vagyok, hogy n. t. vevőim igényeit teljesen kielégíthetem, ami főtörekvésem leendő.

Üzletemnek kegyes pártfogását kérem.

Pécsen, 1898. augusztus havában.

Mély tisztelettel

Kacskovics Géza.

Ajánlja a kor igényeinek megfelelő
berendezésű

könyvnyomdáját

nagyobb művek, folyóiratok,
körlevelek, számlák, falragaszok,
meghívók, tánczrendek,
hivatalos és gazdasági
táblázatok, részvények,
alapszabályok,
névjegyek stb. elkészítésére.

Könyvkötészete

fel van szerelve

papirmetsző,
sodronyfüző,
perforirozó,
számozó,
aranyozó

stb. géppel, melyek segélyével
a legegyszerűbbtől a legdiszesebb
munkáig minden elkészíthető.

TAIZS JÓZSEF, PÉCS

Megye- és Mária-utca sarkán.

Nyomtatvány-raktárából

körjegyzői,

papi és ügyvédi nyomtatványok

jó papiron olcsó árért kaphatók.

PAPIRKERESKEDÉSÉBEN

különféle levélpapírok,

(Röntgen-féle sugaraknak ellenállók,

kerékpár-jelvényes stb.)

kaphatók.

Kuhn-féle író-tollak

nagy választékban.

Vidéki megrendelések
gyorsan és pontosan
eszközöltetnek.